

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด กลุ่มอารักขาพืช โทร.๐-๓๙๕๑-๑๐๐๘

ที่ ตร ๐๐๐๙/ว ๖๒๑

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง แจ้งเตือนเกษตรกรระวังโรคใช้ดินในช่วงน้ำท่วม

เรียน เกษตรอำเภอทุกอำเภอ

ด้วยสำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการเกษตร ถึงสถานการณ์การเกิดโรคมล้อยอด หรือโรคใช้ดิน ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา ทำให้พบผู้ป่วยและเสียชีวิตจากโรคดังกล่าว โดยโรคมล้อยอดเป็นโรคติดต่อแบคทีเรียที่พบได้ทั่วไปในดิน น้ำ นาข้าว แปลงเพาะปลูกพืชและบ่อน้ำ มักพบในช่วงฤดูฝน เชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางผิวหนัง การกิน และการหายใจรับฝุ่นละอองดินที่มีเชื้อโรคเข้าไป

ในการนี้กลุ่มอารักขาพืช จึงขอให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคมล้อยอด (ใช้ดิน) ในภาคเกษตร ให้แก่เกษตรกรได้รับทราบ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้จาก QR code แนบท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

(นายวินัย ขยันยิ่ง)
เกษตรจังหวัดตราด

แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันโรคmelioidosis (ใช้ดิน) ในภาคเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โรคmelioidosis (Meliodosis) หรือที่รู้จักกันในชื่อ "ใช้ดิน" เป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่เกิดจากเชื้อ *Burkholderia pseudomallei* พบได้ทั่วไปในดินและน้ำในประเทศไทย เชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้หลายช่องทาง ทั้งการสัมผัสผ่านบาดแผลที่ผิวหนัง การหายใจเอาฝุ่นละอองที่มีเชื้อ หรือการบริโภคอาหารและน้ำที่ได้รับการปนเปื้อน

เกษตรกรเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ เนื่องจากต้องสัมผัสกับดินและน้ำโดยตรงเป็นประจำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน หรือเมื่อเกิดน้ำท่วมขัง หากผู้ป่วยมีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ธาลัสซีเมีย และโรคไตวายเรื้อรัง ก็มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดอาการรุนแรงและอาจเสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างทัน่วงที

อาการที่สังเกตได้

- มีไข้สูง หนาวสั่น
- ไอ เจ็บหน้าอก
- ปวดเมื่อยตัว อ่อนเพลีย
- มีฝี หนอง หรือบาดแผลตามผิวหนัง

การป้องกัน

- สวมรองเท้าบูทยางกันน้ำ ถุงมือยาง เสื้อแขนยาว และกางเกงขายาว/ชุดกันเปื้อน เมื่อต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น นาข้าว สวน แปลงผัก หรือเมื่อสัมผัสดินและน้ำโดยตรง
- ล้างมือ ล้างเท้า และอาบน้ำทันทีด้วยสบู่และน้ำสะอาด หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานที่ต้องสัมผัสกับดินหรือน้ำ
- ดูแลความสะอาดของบาดแผลที่ผิวหนัง หากมีบาดแผลหรือรอยขีดข่วน ควรทำความสะอาดด้วยน้ำสะอาดและสบู่ ใส่ยาฆ่าเชื้อ และปิดแผลด้วยผ้าสะอาดหรือพลาสติก เพื่อป้องกันเชื้อเข้าสู่ร่างกาย
- ดื่มน้ำที่สะอาด ต้มสุก หรือน้ำบรรจุขวด
- รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ สะอาด และหลีกเลี่ยงการบริโภคอาหารที่สัมผัสกับดินหรือน้ำที่ปนเปื้อน

"หากมีอาการสงสัย และมีประวัติการสัมผัสดิน น้ำ โคลน ควรรีบไปพบแพทย์ทันที และแจ้งประวัติว่า 'เป็นเกษตรกร' หรือ 'มีประวัติสัมผัสดิน/น้ำ/โคลน'" เพื่อให้แพทย์สามารถวินิจฉัยและให้การรักษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

เกษตรกรรู้ไหม?

โรคใช้ดินป้องกันได้

เฝ้าระวังโรคใช้ดิน

โรคใช้ดินหรือโรคเมลิออยด์

เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย
เบอริโคเตอเรีย สูโดมิลลียาย
พบได้โดยทั่วไป ในดิน นาข้าว ท้องไร่

ใครเสี่ยงบ้าง?

ผู้ที่ประกอบอาชีพ ที่สัมผัสกับดิน
และน้ำเป็นเวลานาน เช่น เกษตรกร
ผู้ที่มีโรคประจำตัว และภูมิคุ้มกัน
บกพร่อง

เข้าสู่ร่างกายได้ 3 ทาง

1. การสัมผัสน้ำหรือดินที่มีเชื้อปนเปื้อน
2. ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อเข้าไป
3. สูดหายใจเอาฝุ่นจากดินที่มีเชื้อเจือปนอยู่เข้าไป

ป้องกันอย่างไร?

หากต้องทำงานสัมผัสกับดินและน้ำ
ที่เปื้อนขึ้นเป็นเวลานาน หรือมีบาดแผล
ขีดข่วน

ควรสวมถุงมือและ
รองเท้าบูทเพื่อป้องกัน

ดื่มน้ำสะอาด
หรือน้ำต้มสุก

เมื่อเสร็จภารกิจให้รีบ
อาบน้ำชำระร่างกาย
ด้วยสบู่และน้ำสะอาด
ทันที

หลังลุยน้ำขำโคลน หากมีอาการไข้สูง
ติดต่อกันเกิน 5 วัน ไอ หรือเกิดแผล
ฝีหนองตามร่างกาย

**"อย่าซื้อยากินเอง ควรรีบพบแพทย์
และแจ้งประวัติเสี่ยงให้แพทย์ทราบ"**

กรมส่งเสริมการเกษตร